

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-157/23-8

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Blanše Turić predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan, Senke Orlić-Zaninović, Gordane Marušić Babić i Ljiljane Karlovčan-Đurović, članica vijeća te više sudske savjetnice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti akta pokrenutog u povodu prijedloga Š. P. iz V., na sjednici vijeća održanoj, 30. listopada 2023.

p r e s u d i o j e

Prijedlog se odbija.

Obrazloženje

1. Podnositelj je ovom Sudu podnio prijedlog za ocjenu zakonitosti točke 8.5.4. Općih pravila za provedbu natjecanja i smotri učenika osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske u školskoj godini 2022./2023., klasa: 602-01/22-01/107, urbroj: 561-04-01/02-22-05 od 9. studenoga 2022. (dalje: Opća pravila) i Liste pozvanih učenika u prvoj kategoriji (7. razred) na državno natjecanje iz povijesti (26. – 28. travnja 2023.), objavljenih na stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje.
2. Predlagatelj u bitnome ističe da su osporavani akti u suprotnosti s odredbom članka 1. stavka 1. Zakona o suzbijanju diskriminacije ("Narodne novine", 85/08. i 112/12. – dalje: ZSD). Navodi da kandidati koji prođu školsku razinu direktno se kvalificiraju na županijsku razinu, no kandidati koji prođu županijsku razinu ne kvalificiraju se za državnu razinu natjecanja, već povjerenstvo odlučuje prema kriteriju tzv. bodova tko će od kandidata ići na državnu razinu natjecanja. Dakle, oni kandidati koji su osvojili prvo mjesto na županijskom natjecanju i Gradu Z. idu na državno natjecanje, a ukoliko ne idu oni koji su osvojili prvo mjesto u županiji odnosno G. Z., idu oni koje je povjerenstvo odabralo prema njihovim kriterijima. Smatra kako se u tom slučaju radi o diskriminaciji maloljetnih osoba po osnovi obrazovanja prema područnoj (regionalnoj) pripadnosti i primjeni prema njima nepovoljnih uvjeta natjecanja. Podnositelj predlaže da se donese privremena mjera zabrane održavanja natjecanja državne razine koje je planirano u razdoblju od 26. – 28. travnja, dok sud ne riješi predmetni prijedlog.
3. Donositelj, Agencija za odgoj i obrazovanje, navodi da su Opća pravila na snazi te se protivi navodima podnositelja. U bitnome ističe da su učenici i mentori temeljem točke 2.6. Općih pravila, dužni poštivati navedena pravila te posebna pravila pojedinog natjecanja i smotre koja se objavljuju na mrežnoj stranici Agencije i

na mrežnim stranicama škole domaćina županijske razine natjecanja i smotri, dok su točkom 3. 1. propisani kriteriji za prosudbu uspješnosti učenika – natjecatelja koji moraju biti precizni i jasni, a instrumenti za procjenu razrađeni tako da omogućuju usporedivost rezultata i minimiziraju subjektivnost ispitivača. Kriterije za prosudbu donosi državno povjerenstvo pojedinog natjecanja u posebnim prilikama ovisno o posebnostima pojedinog predmeta odnosno područja. Navodi da je svako državno povjerenstvo donijelo posebna pravila za natjecanje/smotru za koje su imenovani, a koja propisuju provedbu svih razina natjecanja (školsku, županijsku te državnu) kao i sadržaje koji će se provjeravati na svakoj razini natjecanja. Donositelj se poziva i na Posebna pravila za Natjecanje iz povijesti u školskoj godini 2022./2023., koja su donesena 28. studenoga 2020., te upućuje na odredbe kojima je detaljno razrađena organizacija županijske i državne razine natjecanja. Ističe da nije istinita tvrdnja podnositelja da prvo mjesto na županijskom natjecanju automatizmom znači poziv na državnu razinu natjecanja.

4. Prijedlog nije osnovan.

5. Na temelju odredbe članka 4. stavka 3. alineje 10. Zakona o Agenciji za odgoj i obrazovanje ("Narodne novine", 85/06.), članka 8. stavka 3. alineje 10. Statuta Agencije za odgoj i obrazovanje od 26. siječnja 2007., 3. studenoga 2009., 18. srpnja 2011. i 5. ožujka 2019. i suglasnosti Ministarstva znanosti i obrazovanja od 8. studenoga 2022., ravnateljica Agencije za odgoj i obrazovanje, dana 9. studenoga 2022. donijela je osporavana Opća pravila.

6. Podnositelj smatra da je odredba točke 8.5. alineje 4. Općih pravila u suprotnosti s odredbom članka 1. stavka 1. ZSD-a. Odredbom točke 8.5. alineje 4. Općih pravila propisano je da Državno povjerenstvo utvrđuje mjerila za vrednovanje.

7. Odredbom članka 1. stavka 1. ZSD-a propisano je da se ovim Zakonom osigurava zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rasne ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovinskog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta te izražavanja ili spolne orijentacije.

8. Općim Pravilima uređuje se postupak iskazivanja sposobnosti, vještina i znanja učenika osnovnih i srednjih škola u Republici Hrvatskoj pisanim ili usmenim oblicima pojedinačno ili u skupini. Natjecanja i smotru provodi nadležno povjerenstvo: školsku razinu provodi školsko povjerenstvo koje imenuje ravnatelj škole, županijsku razinu provodi županijsko povjerenstvo i povjerenstvo Grada Z. koje imenuje županijski ured za obrazovanje, a državnu razinu organizira i provodi državno povjerenstvo koje imenuje Agencija (točka.1.1). Točkom 8. Općih pravila (koja je u jednom dijelu osporena) propisan je način rada državnog povjerenstva pojedinog natjecanja i smotre, kao i poslovi državnog povjerenstva.

9. Prema Općim pravilima proizlazi da su kriteriji i načini vrednovanja za provedbu uspješnosti učenika-natjecatelja, kao i tijela koja provede određene razine natjecanja jednako primjenjiva za sve učenike osnovnih i srednjih škola, a navedena pravila dužna su poštivati učenici i mentori, kao i posebna pravila pojedinog natjecanja i smotri. Polazeći od navedenoga, ovaj Sud ne nalazi da bi osporavana odredba točke 8.5. alineji 4. Općih pravila bila diskriminatorna odnosno da bi na bilo koji način ograničivala interese učenika županijske razine natjecanja.

10. U odnosu na osporavanu Listu pozvanih učenika, u prvoj kategoriji (7. razred) na državnoj razini iz povijesti, ovaj Sud nalazi da se ne radi o općem aktu kojeg ima u vidu odredbe članka 3. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, 20/10., 143/12., 152/14., 94/16., 29/17. i 110/21.; dalje: ZUS)

11. Trebalo je stoga odgovarajućom primjenom članka 57. stavka 1. ZUS-a odlučiti kao u izreci.

U Zagrebu, 30. listopada 2023.

PREDSJEDNICA VIJEĆA
Blanša Turić, v.r.